

HRABOVSKÉ LISTY

BŘEZEN/DUBEN 2019

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO OBVODU OSTRAVA-HRABOVÁ

EDITORIAL

Vzpomínky na velké muže

Odešli dva velcí Hrabované. Prvním je Jaroslav Olšanský. V novém domově, ve Švýcarsku, vždy na Hrabovou vzpomínal a rád se do ní vracel. Potkali jsme se jen jednou, když přijel povídat o svém dětství a mládí v Hrabové. Bylo to jedno z těch setkání, na které se nezapomíná. Asi i proto mi pan doktor poslal ze Švýcarska časopis Odkaz se svou rozsáhlou statí o strýci legionáři, který zemřel v Osvětimi. Tento Odkaz mám mezi svými nejoblíbenějšími knihami...

Tím druhým, kdo pro Hrabovou žil, je Petr Novák. S tím jsme se potkali často a dokázali jsme si povídat celé hodiny. Když jsme vedli náš poslední hovor (bylo to o místní politice, sportu, práci...), slíbili jsme si, že to dopovíme příště. Už jsme to, bohužel, nestihli...

V těchto Hrabovských listech přinášíme vzpomínku na oba velké Hrabovany. Mimo jiné i proto, aby příští generace, až budou pátrat po životě svých předků a budou přitom listovat našim zpravodajem, nezapomněly.

Petr Žižka, šéfredaktor

Hrabová se rozloučila s Petrem Novákem

Stovky lidí se přišly rozloučit s Petrem Novákem, sousedem, kamarádem, který byl spojen s místní TJ Sokol a celou Hrabovou. Petr Novák byl sportovec, který po práci zasedal v zastupitelstvu i radě obce, řešil fotbalové hřiště, stejně jako šatny pro hráče nebo v poslední době skluzavky pro děti... Odešel nečekaně. Rozloučení bylo neskutečně silné a nemohlo se uskutečnit nikde jinde, než na „Petrově“ hřišti, hřišti TJ Sokol... Lidé zapálili svíčku a tiše zavzpomínali.

Vzpomínku na Petra Nováka najdete na poslední straně tohoto vydání.

Foto: HL – Petr Žižka

Prodloužená Mostní bude dokončena dříve, říká starosta Trávníček

Lidé sledují práce na stavbě Prodloužené Mostní a zajímají se o to, kdy bude silnice zprovozněna. Podle informací starosty Igora Trávníčka, které redakce získala těsně před odesláním tohoto vydání do tiskárny, by se tak mělo stát už za několik týdnů.

„Před několika dny mi byl doručen harmonogram prací na Prodloužené Mostní,“ uvádí Igor Trávníček s tím, že je z tohoto dokumentu patrné, že stavba bude dokončena v červnu tohoto roku. „To je tedy o tři měsíce dříve, než bylo původně v plánu,“ uvedl starosta a doplnil, že zároveň s dokončením stavby bude na jižní část ulice Paskovské, tedy od nového kruhového objezdu po Lyčkův statek, umístě-

no dopravní značení zakazující vjezd vozidel nad 12 tun. „Bude asi chvíli trvat, než si na to „kamionáči“ zvyknou a dopravní policie tam zřejmě zažije své žně,“ soudí starosta a dodává, že pro jižní část Hrabové to ale bude jistě obrovská úleva.

„Rád bych upřesnil množící se spekulace o stavbě kanalizace v jižní části Hrabové,“ upozorňuje starosta na další problematickou záležitost: „Ulice Paskovská byla opravena z evropských peněz a u takových staveb vždy existuje tzv. udržitelnost. Je to doba, po kterou nelze do cesty nijak zasahovat. Tato doba končí letos v září.“

Pro vysvětlení, co to v praxi bude znamenat, Igor Trávníček dodává: „Protože kanalizaci nebudeme stavět my – tedy Hrabová – ale město Ostrava, byl jsem na magistrátu zjistit, jestli to, co mi slibovalo minulé vedení, tedy že se s výstavbou počítá na sto procent, platí i teď po volbách. Novým vedením města jsem byl ujištěn, že se kanalizace začne stavět od roku 2020 a v letošním roce je zapotřebí doplnit realizační dokumentaci a vysoutěžit zhotovitele. A tak pevně věřím, že nezůstane jen u slibů, a protože vím, že ke skutkům mají někdy daleko, budu magistrátní úředníky pravidelně otravovat,“ ubezpečuje starosta Trávníček.

Petr Žižka

Radní si rozdělili patronáty na různými tématy

(25.2.2019).

Z jednání rady

Na jednáních RMOB se radní mimo jiné (celá usnesení jsou na www.ostrava-hrabova.cz) zabývali:

- Nedostatky v zimní údržbě
- Cenovou mapou stavebních pozemků města Ostravy č.19
- Rampou u garáží na Šídlovci, která bude po stížnostech občanů a odsouhlasení garážníku odstraněna
- Tím, že odsoutěžení akcí Mateřská školka, družina ZŠ a kulturní zařízení u budovy ÚMOB jsou investičními prioritami tohoto roku
- Stanovením výše nájemného za pozemky pod garážemi na Šídlovci, které je stanoveno na 40 Kč/m2/rok
- Návrhy na pojmenování ulic
- Dalšími žádostmi občanů na zateplení bytových domů na Šídlovci
- Celoroční údržbou veřejných ploch a vyhrazených ploch na

Od minulého vydání Hrabovských listů se uskutečnila čtyři jednání Rady MOB (9.1., 23.1., 6.2. a 20.2.2019) a jedno zasedání Zastupitelstva MOB

území městského obvodu Hrabová, Ostrava-Hrabová 2019-2020

- Záměrem pronájmu nebytového prostoru v domě Viktora Huga 8
- Otázkou odvolání proti územnímu rozhodnutí o umístění stavby „Bytové domy Hrabová“
- Zadáním zakázky malého rozsahu na provedení kácení stromů v rámci akce „Obnova zeleně Šídlovec, Ostrava - Hrabová - I. etapa“
- Podáním žádosti o dotaci na akci Obnova zeleně Šídlovec, Ostrava - Hrabová - I. etapa
- Čištěním komunikací a chodníků po zimní údržbě

Radní si rovněž rozdělili patronáty nad oblastmi samosprávných činností, za které budou v tomto volebním období zodpovídat takto:

starosta Trávníček: dokončení akcí připravených k realizaci, bezpečnost, financování

místostarostka Kopitzová: zeleň a kultura, majetek

radní Orkáč: koordinace kulturních a sportovních akcí a elektronizace úřadu

radní Skalský: stavby, investice, strategický plán

radní Dolejška: bytová problematika, doprava, školství.

Ze zasedání zastupitelstva

Na 3. zasedání zastupitelstva 25. února 2019 bylo nejrušnějším projednávaným bodem „Poskytnutí účelových neinvestičních dotací spolkům a neziskovým organizacím“, kdy se zastupitelé po delší debatě přiklonili k návrhu Rady MOB s tím, že by pro příští rok měla být vypracována přesnější pravidla. Další body programu již byly zcela nekonfliktní. Jako zástupci z řad zastupitelů do školské rady ZŠ Hrabová byli zvoleni p. Igor Trávníček a Ing. Radomír Orkáč.

V různém mimo jiné na zastupitele apeloval občan Ivo Richter jménem občanů ulice Na Farském, aby samospráva všemi legitimními způsoby zabránila připravovaným výrobním provozům, které by mohly mít negativní dopad (hluk, škodliviny aj.) na občany.

Je opravdu nebezpečné nechat si narušovat poklidný život v poklidné městské části provozů, které občany obtěžují hlukem, zápachem, zvýšenou dopravní zátěží apod., byť to vlastníci a investoři těchto výrobních provozů vidí jinak.

Je k zamyšlení, zda i my lidé si mnohdy nezamožujeme mezilidské vztahy tak, že bývá těžké spolužití. Ale tyto úvahy již do mé rubriky nepatří, takže Vám za Úřad MOB Hrabová přeji radostný vstup do jarních měsíců.

*Jan Socha,
tajemník ÚMOB Hrabová.*

Názvy nových ulic v Hrabové

se stáří Hrabové – ve shodě předních historiků a vědců - deklaruje na 752 let.

Hrabová má nejen úctyhodnou historii, ale rovněž se dynamicky rozrůstá. Přibývají nové rodinné domky zejména na Žižkově, v lokalitách pod hřbitovem a v jižní části obce. Stavby dalších jsou již naplánovány, vč. tří vícepodlažních domů na Šídlovci. S výstavbou vznikají nové ulice, přípojky původních ulic, nové zastávky a možná do bu-

Naše Hrabová má dlouhou a krásnou historii, srovnatelnou s velkou Ostravou. Svůj slavný testament napsal Bruno ze Schauenburku již roku 1267. Podle něj

doucna i nějaké to nové náměstí. Bude zapotřebí je pojmenovat. Lidé neradi bydlí s adresou složenou ze dvou anonymních čísel (orientační a popisné). Problémy s místopisem mívají v takových případech nejen návštěvy, ale i pošťáci, kurýři, záchranáři a hasiči.

Pojmenovat ulice není jednoduché. Starostové okolních obcí by potvrdili, jaké vášně takový zdánlivě jednoduchý úkon někdy vyvolává mezi sousedy. Problémem se seriózně zabývala v loňském roce Letopisecká komise. Doporučila výběr názvů ulic podle jmen slavných a zasloužilých rodáků a obyvatel Hrabové. Máme k dispozici dlouhou řadu jmen významných předků, na které můžeme být právem hrdí.

Pečlivým výběrem vznikl postupně seznam 25 jmen, který byl rozděl-

len do 6 základních skupin: 1. Legionáři a hrdinové 1. světové války (5 jmen), 2. Odbojáři a hrdinové 2. světové války (6), 3. Členové protikomunistického odboje (1), 4. Starostové, učitelé, kulturní a spolkoví pracovníci, sportovci (6), 5. Římskokatolictví duchovní (3) a 6. Šlechtici (4).

Seznam jsem předložil na 2. zasedání nového zastupitelstva 17. 12. 2018. Je k dispozici na úřadu MOB Ostrava – Hrabová.

*Rostislav Gromnica,
autor je zastupitel MOB Hrabová*

Poznámka redakce HL: pro udržení zpravodajské povinnosti připomínáme, že na oficiálním webu obce se stále uvádí jako první písemná zmínka o Hrabové rok 1297

Výprava za tajemnem města Fulnek

Perlu barokní architektury, město Fulnek, navštívila výprava hrabovských zájemců o historii a vlastivědu. Tentokrát jsme nejeli na kolech, únorové počasí to ještě nedovolovalo. Poznali jsme nejen místa přístupná veřejnosti, ale i zajímavosti, které jsou zrakům běžných turistů ukryty. Díky skvělé průvodkyni Pavlíně Ambrosch, která se stará o cestovní ruch v oblasti Poodří, jsme si uvědomili, jak málo známe působiště Jana Amose Komenského, město, které se nachází pár desítek kilometrů od Ostravy. Výlet připravili hrabovští hasiči a redakce Hrabovských listů. Naplánovány jsou další výpravy za poznáním.

Text a foto: HL – Petr Žižka

Výprava z Hrabové před kaplí svatého Rocha a Šebestiana a v barokním klenotu, jaký je kostel Nejsvětější trojice

Masopust na farmě Duběnka

V neděli 17. února bylo na farmě Duběnka v Hrabové veselo. Kobylinky, kozičky, ovečky, slepičky, holoubci, kačeny, králíci, společně s dětmi a jejich rodiči slavili Masopust. Jedly se koblihy, děti jezdily na poníčku, zkusily si podojit mluvící kravičku Stračenu, vůbec se nebály medvěda Brumíka a popovídaly si s velkou slepičkou Kokuškou. Jarní počasí přilákalo mnoho návštěvníků a podobné akce se zde budou konat častěji.

(pol)

Foto: Miroslav Poláček

Vladislava Kopitzová vidí dobrou budoucnost obce

„Občané se mnou probírají věci, které nikdo nedořešil,“ říká hrabovská místostarostka

Hrabovské listy představují členy obecní rady. Poté, co jsme si v minulém vydání povídali se starostou Hrabové, Igorem Trávníčkem, tentokrát sedíme s Vladislavou Kopitzovou, která se po loňských komunálních volbách a po povolebních vyjednáváních stala místostarostkou Hrabové.

Na úřadu Hrabové nejste nováčkem. Jestli se nepletu, v době, kdy úřad vznikal, jste byla tajemnicí úřadu. Zavzpomínáte na tehdejší časy, na dobu, kdy se Hrabová stala samostatným obvodem města?

„Vzpomenu si docela často. Úřad jsme začali budovat od tužky až po zařízení místností. Ty jsme si mimochodem vyklízeli a mnohdy i opravovali sami. Manžel paní Kořínkové, naší první účetní, nám vyrobil garnýže, záclony jsme si přešili ze záclon, které jsme dostali ze zrušených „osvětových besed“. Odtud jsme měli i první nábytek. Nepočítali jsme hodiny strávené na úřadě, přestupková řízení končila v pátek kolem šesté večer, rady mnohdy končily o půlnoci. Málokteré zastupitelstvo skončilo před jedenáctou hodinou večerní. Samozřejmě jsme se všichni museli naučit i zákony, které byly nutné pro naši práci, měli jsme pravidelné schůzky tajemníků obvodů, kde jsme si vzájemně předávali zkušenosti a s obdivem jsme sledovali velké obvody, jak široký mají rozsah práce a co všechno umí.“

Prý to zdaleka nebyla jediná činnost tajemnice úřadu. Je to pravda?

„Jednu dobu jsem úřad i uklízela a odemykala hřbitov. K tomu mám i takovou humornou příhodu, kdy občan už po uzavření úřadu přiběhl na úřad a chtěl ověřit nějaký dokument pro spořitelnu. To jsem již vytírala místnosti. „Vytáhla jsem“ tedy ruce z kbelíku a občanova řekla, že mu listinu ověřím. Samozřejmě jsem v té době měla zkoušky pro ověřování listin. Občanovi se ale moc nezdálo, že by mu uklízečka mohla ověřit listinu. Chvilku jsem jej musela přemlouvat. A úsměvných historek z té doby bych měla více.“

To je dnes asi opravdu nepředstavitelné. Ale pojďme do současnosti - jakou profesi zastáváte

nyní, vím, že jste zůstala ve státní správě?

„Pracuji na Magistrátu města Ostravy na investičním odboru už 23 let v oblasti majetkoprávních vztahů. Uzavírám smlouvy před a po výstavbě, řeším vše, co s pozemky, na kterých město buduje své stavby, souvisí. Z této práce mohu samozřejmě těžit i ve své nové funkci. Mnohdy jsou dokumenty, které v radě a zastupitelstvu schvalujeme, totožné s dokumenty, se kterými běžně pracuji. To je pro mě velkou výhodou, rychle se orientovat a vědět, jaké řešení by bylo v danou chvíli nejvhodnější.“

Místostarostka Vladislava Kopitzová ve své kanceláři na úřadu

Prý jste se do role místostarostky obula tak, že máte své úřední hodiny i v Hrabové. Jak to stiháte?

„Ano, mám v patře úřadu svou kancelář, i když jsem v ní ještě pořádně nesešla. Většinou obcházím se záležitostmi, které chci řešit, jednotlivé úředníky. Stanovila jsem si takové malé úřední hodiny v pondělí a ve středu od patnácti do sedmnácti hodin, kdy bych se chtěla občanům věnovat. Mám štěstí, že nemám úřední hodiny na magistrátě a mohu odejít v tyto dny dříve z práce. Samozřejmě si musím vše nadpracovat. A tak tedy v pondělí a ve středu se snažím být na úřadě v Hrabové a v úterý a ve čtvrtek musím zůstat déle na Magistrátu. Málokdy přijdu domů před šestou hodinou večerní.“

S čím za Vámi Hrabované přicházejí?

„Občané se mnou chtějí řešit věci, které už sice s úřadem řešili, ale nebyly dosud vyřešeny. Týká se to zejména komunikací, veřejného osvětlení apod. Protože na zastupitelstvu byla vždy hodně diskutovaná zeleň na Šídlovci, vytvořili jsme pracovní skupinu pro projekt „Obnova zeleně Šídlovce“, kde s občany Šídlovce pracujeme na přípravě tohoto významného projektu. Také dostávám e-maily, kde mě občané upozorňují na skutečnosti, které ovlivní Hrabovou jako obvod. Např. plánované bytové domy na Šídlovci, kdy ze

strany obce bylo požadováno provedení maximálně tří nadzemních podlaží, ale v dokumentaci se stále počítá s pěti nadzemními podlažími. Podali jsme odvolání k územnímu rozhodnutí, ve kterém nadále trváme na třech podlažích. Za tyto e-maily jsem ráda, upozorňují na věci, které bychom si jako úřad a zastupitelé měli hlídat a vyjadřují názor občanů.“

Napadá mne, zda je rozumné, aby lidé něco řešili se starostou, něco s místostarostkou, něco s patřičnými úředníky. Nevytrácí se pak kompetence, má občan přehled, kdo mu co říká a radí?

„Myslím si, že pro občana je starosta i místostarosta ten, kdo celý úřad zastřešuje a mohl by v dané věci pomoci. I když samozřejmě

v oblasti státní správy, to bez úředníka, kompetentního v dané problematice, nelze. Každá záležitost, která se na úřadě řeší, se musí řešit i s příslušným úředníkem, ten nakonec sepíše rozhodnutí, osloví toho, koho oslovit má, posune danou věc tam, kde má nějaké řešení. V oblasti samosprávy je to trochu jinak, tam za rozhodnutím stojí zastupitelstvo a rada obce.“

Pojďme k záležitostem hrabovského společenského života - lidé Vás znají, jako jednu z osob, která se pohybuje kolem kulturních akcí v Hrabové. Jak vidíte společenský život v naší obci, žije podle Vás Hrabová kulturním životem srovnatelným s jinými obvody? Já osobně považuji počet (ale i kvalitu) kulturních akcí v tak malém obvodu za malý zázrak. Jak to vnímáte Vy?

„Kulturu jsme za poslední čtyři roky v obci rozhodně rozhýbali. Víme přesně, jaké akce se budou v daném roce konat třeba tři roky dopředu. A to je z mého hlediska možná už trochu špatně. Tyto pilotní akce samozřejmě uspořádáme, ale v kulturní komisi přemýšlíme i o dalších nových akcích, které by občany zaujaly a více vtáhly do společného kulturního dění v obci. Pokusíme se letos zorganizovat olympiádu pro seniory, kde bychom chtěli oslovit i sousední obce. Uvažujeme i o různých soutěžích např. o nejlepší bábovku, koláč atd. Chceme se spojit s nově vzniklým Svazem žen, dobrovolnými hasiči atd. a dělat i společné akce. Věřím, že pokud se podaří postavit zamýšle-

ný kulturní dům a nebudeme odkázáni pouze na malou zasedací místnost na úřadě nebo na hřiště, kulturní akce ještě více rozjedu- me.“

Mám rád i otázky, které se týkají budoucnosti obce, a věřím, že by byla škoda, kdybych se nezeptal i naší místostarostky: jak vidíte Hrabovou za dvacet, padesát let?

„Jsem optimistka a patriot, budoucnost obce vidím dobře. Máme správně našlápnuto. V minulém volebním období jsme vytvořili „Strategický plán rozvoje obce do roku 2040“. Ten sice bude ještě doplněn o termíny a finance, ale obsahuje dle mého názoru vše, co bude obec v příštích dvaceti letech potřebovat. Já osobně nejvíce preferuji udržet venkovský charakter naší obce a vybudovat kvalitní zázemí a služby pro její obyvatele. Věřím, že toto splníme.“

A na závěr jednu osobní otázku - prozradíte něco o sobě, jaké máte koníčky, jak trávíte volný čas, při čem relaxujete?

„Jsem narozena ve znamení raka a to mě předurčuje k silné vazbě na rodinu. Ráda vařím, jsem ráda, když se všichni sejdeme. Mám ráda turistiku, když se vydrápu na nějaký velký kopec a podívám se z výšky na krajinu. Hory, lesy, jezero, tak to mě nabíjí neskutečnou energií.“

Děkuji za krásné povídání

*Petr Žižka
Foto: autor*

Vladka nepokazí žádnou legraci – takto reprezentovala obec na gulášfestu v Hrabové na Šumpersku

OZO!!!

OZO Ostrava rozdává peníze! Stačí dobrý nápad...

Neváhejte a zkuste to! Už jen do konce března přijímá odpadová společnost OZO Ostrava elektronické přihlášky do třetího ročníku tematických výzev. Na podporu environmentálně zaměřených projektů, které souvisejí s omezením produkce odpadu nebo s ochranou či zvelebováním životního prostředí, má firma opět připraven milion korun!

Tematická výzva Zelená pro Ostravu je zacílena na podporu projektů zaměřených na úklid, zvelebování, čištění nebo zkrášlování veřejného prostoru, lesů, vod, hájů a luk na území města Ostravy a kategorie Nový život starým věcem aneb Pro Ostravu bez odpadu dává prostor kreativním či praktickým nápadům na opakované využití odpadů nebo na předcházení jejich vzniku. Podpořeny budou osvětové akce, výroba uměleckých děl z odpadů pro veřejný prostor nebo užitečných předmětů z odpadů a oprava či renovace odpadů, která povede k jejich dalšímu využití. Vítána budou také praktická řešení, jak tvorbě odpadu předcházet. Podmínkou podpory projektu je jeho prospěšnost veřejnosti nebo komunitě.

Elektronické žádosti mohou žadatelé posílat až do konce března. V dubnu bude rozhodnuto, které projekty společnost OZO Ostrava podpoří. Na realizaci bude čas do listopadu, nejpozději v prosinci budou muset realizátoři odevzdat závěrečné zprávy a v lednu roku 2020 bude vše vyhodnoceno. Více na www.oozoostrava.cz.

V loňském ročníku společnost OZO Ostrava podpořila například instalaci z vyřazených jízdních kol a invalidního vozíku, vznik dílny zaměřené na restaurování nábytku a snižování současného trendu vyhazování použitých věcí, projekt směřující k likvidaci odpadků v sociálně vyloučených lokalitách, estetizaci parku nebo projekty mateřských škol zaměřené na seznamování dětí s přírodou.

(ozo)

Jedna ze zásad mladých hasičů: nemůžeš, my ti pomůžeme „Blížnímu k ochraně, vlasti k oslavě,“ píše se na historickém prapuru hrabovských hasičů

Jedním z nejstarších spolků v naší obci je Sbor dobrovolných hasičů. Jeho historie je dlouhá více než 120 let. Starostou hrabovských dobrovolných hasičů je od loňského roku Jaroslav Mintěl a právě s ním si povídáme o činnosti „našich“ hasičů.

Když jste tím starostou, předpokládám, že hasičem jste dlouho. Můžete říci, od kdy a co Vás vedlo k tomu stát se dobrovolným hasičem?

„Dá se říct, že dobrovolným hasičem jsem od svých dětských let. Už v roce 1972 jsem začal navštěvovat pionýrský oddíl Mladých požárníků, kde chodili mí kamarádi. Byla tam skvělá parta pod vedením vynikajícího vedoucího Zdeňka Krátkého, který nás vedl a učil nejen hasičským dovednostem, ale i to, jak se chovat v přírodě, zásady tábornictví a ostatní užitečné věci pro život. Byl to skvělý kolektiv, který táhl za jeden provaz. Jezdili jsme po soutěžích, v létě na tábory na Krásnou, v zimě lyžovat. V pozdějších letech jsem byl zařazen do zásahové jednotky. Impulzem byla snaha pomoci lidem nejen při nějakém neštěstí, ale i pořádání různých akcí pro veřejnost.“

Jaký je vlastně hlavní smysl dobrovolných hasičů? Jestli se nepletu, zdaleka to není jen práce při požárech a jiných neštěstích, že?

„Cíl a smysl dobrovolných hasičů určitě není jen pomoc při požárech a jiných živelných pohromách. Je to činnost na úseku prevence, represe, výchova mladých hasičů, prezentace dobrovolných hasičů na veřejnosti, pořádání kulturních a společenských akcí v obci. Vše asi vystihne nápis na našem historickém prapuru „ Blížnímu k ochraně, vlasti k oslavě.“

Můžete vzpomenout nějaké mimořádné události, u kterých jste zasahovali?

„Poslední velký zásah naší jednotky byl v dubnu loňského roku ve firmě FCC Vratimov, kde hořela skládka odpadu. Zasahovalo tam šest jednotek profesionálních a čtrnáct jednotek dobrovolných hasičů. Naše jednotka prováděla hašení, dálkovou dopravu vody, zajišťovala odběr vody na dvou místech a řídila dopravu. Na místě zásahu byli příslušníci naší jednotky čtrnáct hodin.“

Co musí dobrovolný hasič splňovat, aby se stal členem zásahové jednotky?

„Členem zásahové jednotky se může stát občan po dovršení osmnácti let. Zhruba rok se účastní školení a praktického výcviku s jednotkou, pak složí závěrečné zkoušky. Dále musí projít zdravotní prohlídkou, která zjistí jeho zdravotní způsobilost pro práci v jednotce. Jedná se hlavně o to, zda může být žadatel zařazen do zásahové jednotky a zda může používat dýchací přístroj, jehož použití je u drtivé většiny požárů podmínkou. Po těchto procedurách může být zařazen jako člen zásahové jednotky. Daleko přísnější pravidla jsou pro členy jednotky vykonávající funkci řidič-strojník, obsluha motorové pily nebo velitel družstva.“

Jak často se scházíte?

„Scházíme se pravidelně každý pátek v hasičské zbrojnici. Program každé schůzky je dán „ Plánem odborné přípravy Jednotek požární ochrany“.“

Kdykoliv je nějaká akce hrabovských hasičů, je na ni vidět mnoho mladých. Jak se Vám daří přitáhnout děti v dnešní „počítačové“ době?

„Toto je velice těžká otázka. V první řadě musí děti samy chtít chodit k hasičům. Mají tam vytvořeny velice dobré podmínky pro svůj rozvoj, v zimě trénují fyzickou přípravu a hrají různé hry v tělocvičně, na jaře pak přichází výcvik venku. Řídíme se těmito zásadami:

vstup dobrovolný - kázeň povinná.
Neumíš – naučíme Tě. Nemůžeš – pomůžeme Ti. Nechceš – nepotřebujeme Tě.“

Co se děti naučí?

„V oddílu hasičů se děti naučí uzly, topografické značky, orientaci v terénu podle mapy, starší pak přesun v terénu podle azimutu, střelbu ze vzduchovky, zásady první pomoci, šplh po laně, použití hasičích přístrojů a další užitečné věci. Atraktivní jsou také soutěže v požárním sportu, hlavně „královská disciplína“ Požární útok s vodou, kdy sedm členů družstva

(holky i kluci) musí vytvořit sací, dopravní a útočné vedení pomocí savic a hadic a vodou z kádě pomocí motorové stříkačky sklopit dva terče, to vše v co nejkratším čase. Úspěch je podmíněn společným perfektním výkonem. Selže-li jeden člen, je k neúspěchu odsouzeno celé družstvo. Děti vedou zkušení vedoucí, kteří s nimi trénují na úkor svého volného času. Je to náročná práce, sám jsem ji dělal dvacet let, takže vím, o čem mluvím. Jestli mohu, rád bych vedoucím i touto cestou poděkoval.“

Tento úspěch se ještě nikomu nepodařilo zopakovat a myslím, že ještě dlouho se nikomu nepodaří. Děti se pravidelně umísťují na předních místech v těchto soutěžích. O jejich úspěších se můžete přesvědčit v sále hasičské zbrojnice, kde jsou poháry a medaile. Úspěch je dán složením družstva, ne vždy se podaří sestavit vítězná družstva v konkurenci Mladých hasičů z 21 sborů z okresu Ostrava. Dětem z Hrabové se to daří a z většiny soutěží se vrací s medailí na krku.“

techniku, vyzkoušet si různé dovednostní soutěže spojené s činností hasičů. Děti vidí simulované situace z činnosti zásahových jednotek jako je vyprošťování osob z havarovaného automobilu, hašení požáru, poskytnutí první pomoci zraněným při dopravní nehodě a podobně.“

Co již zmíněná neckyáda, budete v ní pokračovat?

„Neckyádu jsme vzkřísili po třiceti letech a chceme ji pořádat i nadále. Osobně jsem nečekal takový zájem. Letošní Neckyádu uspořádáme v sobotu 3. srpna ve větších rozměrech a doufám, že i ve větším počtu plavidel.“

Kolik je vlastně v Hrabové dobrovolných hasičů a jak se člověk stane členem sboru?

„V současné době máme 101 členů, z toho 32 mladých hasičů ve věku od 5 do 18 let. Členem se může stát od pěti let každý, kdo se chce podílet na činnosti sboru nebo být členem jednotky či oddílu Mladých hasičů. Pro všechny jsou u nás dveře otevřeny.“

Děkuji za rozhovor

Petr Žižka

Rádi toto poděkování na stránkách Hrabovských listů vyřídíme... Víme, že mladí hasiči jsou v soutěžích úspěšní. Uvedete nějaký konkrétní příklad z poslední doby?

„Největším úspěchem našich družstev Mladých hasičů bylo vítězství v Ostravské lize mládeže v roce 2010. Družstva mladších i starších dětí tuto soutěž vyhrála.“

Další část vašich aktivit je spolkový život v obci. Nezapomenutelná byla například loňská neckyáda. Můžete vzpomenout i další akce?

„Každoročně pořádáme Den s hasiči na hřišti TJ Sokol Hrabová, kde děti seznamujeme s činností oddílu Mladých hasičů. Návštěvníci si mohou prohlédnout hasičskou

text k foto:

Starostu hasičů, Jaroslava Mintěla, můžete vidět nejen na recesistické akci, jakou byla neckyáda, ale také v parádní uniformě u slavnostních příležitostí, jakou byla připomínka výročí sto let Československa (na snímku uprostřed)...

Foto: HL-Petr Žižka

Hasiči hodnotili práci a ocenili své členy

Loňskou práci Sboru dobrovolných hasičů zhodnotili účastníci řádné valné hromady, která se konala v lednu v prostorách hasičské zbrojnice. Vedení hrabovského sboru, v čele se starostou hasičů, Jaroslavem Mintělem, pak ocenilo mnoho svých členů za přípravu mladých hasičů, za dlouholetou činnost ve sboru, za práci v zásahové jednotce i za preventivní práci.

Jeden z nejstarších hrabovských spolků, jakým hasiči jsou, udělil čestné uznání za spolupráci také starostovi obce Igoru Trávníčkovi a bývalému dlouholetému starostovi Hrabové, Bohumilu Rundtovi. Jak uvedli oba zmínění ocenění, vůbec netušili, že taková pocta je pro ně připravena.

Text a foto: HL – Petr Žižka

Zájezd pro ženy aneb „Májová dámská jízda“

Základní organizace Českého svazu žen Hrabová ve spolupráci s kulturní komisí městského obvodu Hrabová pořádají zájezd pro ženy starší 18 let na celostátní zahradnickou výstavu na výstavišti Floria v Kroměříži **v pátek 3. května 2019**. Bližší informace a přihlášky poskytne předsedkyně ZO ČSŽ Hrabová, Ivana Bollogová, tel. 599 420 116, 725 996 475. (úř)

Vynášení Moreny (zimy) a vítání jara

Zveme srdečně rodiny s dětmi **v neděli 14. dubna** v 15 hodin na akci, kde si připomeneme staré zvyky. Sejdeme se v 15 hodin v parku Hrabovjanka, kde společně dozdobíme Morenu, zazpíváme si, zatančíme a pak se průvodem odebereme k Ostravici. Tam Morenu zapálíme a hodíme do řeky. Zpátky přineseme do Hrabové jaro v podobě ozdobených zelených větví. V parku Hrabovjanka pak proběhne krátký kulturní program za účasti tanečního studia Mata Hari a hostů z Paskova - folklorního souboru Paskovjánek. (pol)

Velikonoční výstava

Klub seniorů Hrabová a Základní organizace Českého svazu žen v Hrabové zvou na Velikonoční výstavku spojenou s kreativní dílničkou, která se uskuteční **ve středu 17. dubna 2019** od 8:00 do 18:00 hodin v zasedací místnosti úřadu. V rámci výstavy bude možné shlédnout i zakoupit velmi zdařilé výrobky místních žen. Všichni návštěvníci včetně dětí si zde budou moci také vyrobit vlastní velikonoční dekoraci.

Na Hromnice Věrka Chlupatá

*Na Hromnice čas se mění
příroda se k jaru chystá,
letos přišlo oteplení.
Však jen chvilku, dozajista.*

*Den se náhle oděl jarem.
Směle řádí pěkaváčci,
vrabčáci a jejich harém
hašteřiví posměváčci,*

*teplého dne užívají,
hopsají si zvesela,
dovádějí, čimčarají,
zbláznili se docela.*

*Slunko září, rozehřívá
snad i zmrzlé krtiny.
No, to už tak k jaru bývá.
Každý chce rýt do hlíny.*

*A děti uondány zimou
se venku pěkně vyřádí
a zábavu hned mají jinou
než doma, mezi polštáři.*

*Zahradníci a zahrádkáři
se začnou dívat do skříní,
termíny hlídat v kalendáři,
vysejí truhlík v předsíni.*

*Však jaro zase jistě přijde!
Těším se na něj, těším moc!
Jak každé ráno slunko vyjde
a odejde s ním černá noc.*

Pozvánka na Den otevřených dveří a zápis do Mateřské školy „Klubíčko“

Srdečně zveme veřejnost na Dny otevřených dveří, které se uskuteční **ve středu 27. 3. 2019** od 9:00 - 11:00 hod. a od 13:00 - 15:00 hod. na obou budovách (Příborská 28 a V. Huga 20) naší mateřské školy „Klubíčko“ v Ostravě–Hrabové.

Zápis nových dětí na školní rok 2019/2020 se uskuteční **ve čtvrtek 2. 5. 2019** v době od 9:00 hod. - 11:00 hod. a od 12:00 - 15:00 hod. Zápis pro obě budovy mateřské školy bude na budově MŠ Příborská 28.

Zákonní zástupci k zápisu potřebují rodný list dítěte.

Přijímání nových dětí bude prováděno dle „Kritérií pro přijímání dětí pro předškolní vzdělávání na školní rok 2019/2020“, které jsou umístěny na webových stránkách mateřské školy. Na školní rok 2019/2020 je předpokládáných volných 30 míst.

(Klubíčko)

Pozvánka na besedy s odborníky a rodiči

Mateřská škola, „Klubíčko“ Ostrava–Hrabová pořádá v rámci projektu „ Mámo, táto, už vím proč“ pro moderní maminky a tatínky předškolních a mladších školních dětí veřejné besedy:

- s paní Yvonou Moravcovou na téma „ Moje dítě je živé“, která se bude konat 14. 3. 2019 v 15:00 hod.
- další beseda se uskuteční dne 4. 4. 2019 v 15:00 hod. s panem Milanem Studníčkou na téma: „Jak vychovávat děvčátka a jak vychovávat chlapce“

Obě besedy odpoví mnoha rodičům, proč je jejich dítě živé, a jak s radostí vychovávat svoje dítě. Jste všichni vítáni, nabídneme vám netradiční pohled a odpovědi na vaše dotazy.

Srdečně Vás zveme na tyto naše akce, které se budou konat v budově V. Huga 20, třída Motýlci.

Vstup zdarma.

(Klubíčko)

VE DVOU SE TO LÉPE TÁHNE

3.4. Bokolobka tým Ostrava Vás zve na již čtvrtý ročník běžeckého seriálu Štafetová míle 2019 „**O pohár obce Hrabová**“, který startuje dne 3. dubna v 17 hodin prvním kolem. Jedná se o štafetový závod dvojic na 6 x 1609m, celková délka závodu 9654m. Přijďte si zapsportovat a ochutnejte přátelskou atmosféru, která zde pravidelně panuje. Více informací na webu spolku www.bokolobkatym.cz

JARNÍ OČISTA PŘÍRODY

6.4. Jaro se kvapem blíží a s ním klepe na dveře i tradiční jarní úklid Hrabové. Spolek TORALI prosí všechny, kteří chtějí přírodě také pomoci a mají zájem se zapojit do organizovaného úklidu v rámci celorepublikové akce „**Uklid'me Česko**“, aby si do svého kalendáře napsali 6. dubna 2019 v 9:00 hod. Více informací, včetně odkazu na nepovinnou registraci, se dozvíte týden před akcí na webu www.hrabova.info. Děkujeme úřadu za materiální podporu a zajištění následného odvozu nasbíraného odpadu.

PŘIJĎTE SI VYKOUZLIT JARO

8.4. Vedení obce Vás zve na seminář „**Jarní květinové vazby**“, který povede zkušená floristka paní Věra Kročková. Můžete se těšit na praktické ukázky v podobě vytváření jarních i velikonočních dekorací a pletení pomlázky. Akci pro širokou veřejnost pořádá kulturní komise v pondělí 8. dubna 2019 od 16 hodin v zasedací místnosti úřadu v Hrabové.

KATEŘINSKÝ BĚH HRABOVOU

25.4. Maraton klub Seitl Ostrava pořádá za finanční podpory obce již „**11. Kateřinský běh Hrabovou**“, který bude odstartován ve čtvrtek 25. dubna 2019 v 17:00 hod. u točny autobusů na Šídlovci. Trasa hlavního závodu je dlouhá 5 km a vede po asfaltu Domovské ulice. Ani letos nezapomínáme na děti a máme pro ně připraven závod, který se uskuteční před hlavním během na běžeckém oválu za základní školou. Závod dospělých je součástí Moravskoslezského běžeckého poháru a běžeckého poháru „Hrabovské běhy“. Blíže na facebooku „Hrabovské běhy“ a www.mkseitl.cz

Bohoslužby v hrabovském kostelíku

BŘEZEN 2019		DUBEN 2019	
pá	Pátek 7. týdne v mezidobí	pá	Pátek po 2. neděli postní 16:00 <i>Pobožnost křížové cesty</i>
1. 3. 16:30	za ++ Marii Ličkovou, manžela a syna Pavla	5. 4. 16:30	za ++ Oldřicha Ličku, zeté a celou + rodinu
ne	8. neděle v mezidobí	so	Sobota po 4. neděli postní
3. 3. 08:00	za ++ Drahomíru Čakanovou, manžela, sestru, švagra, Antonii Hynečkovou, manžela a + rodinu	6. 4. 11:00	svatba
st	Popeleční středa	ne	5. neděle postní
6. 3. 16:30	za + rodinu Tománkovu, Hrušákovu a Orkáčovu	7. 4. 08:00	za ++ Zdenku Konečnou, manžela, dceru Janu, sestru Stanislavu a rodiče z obou stran
ne	1. neděle postní	pá	Pátek po 5. neděli postní 15:00-16:20 <i>příležitost ke sv. zpovědi</i>
10. 3. 08:00	za ++ Jana Vyvíala, manželku, rodiče z obou stran a duše v očistci	12. 4. 16:30	za ++ Arnošta a Štěpána Fridrichovy, Hildu a Jaroslava Janečkovy a celou + rodinu
pá	Pátek po 1. neděli postní 16:00 <i>Pobožnost křížové cesty</i>	ne	KVĚTNÁ NEDĚLE <i>Měsíční sbírka na kostel Žehnáni ratolestí</i>
15. 3. 16:30	a ++ Karlu Hoškovou, manžela Miroslava, Andělu Svrčkovou, manžela a celou + rodinu	14. 4. 08:00	za ++ Janu Janšovou a celou + rodinu
ne	2. neděle postní <i>měsíční sbírka na kostel</i>	čt	ZELENÝ ČTVRTEK
17. 3. 08:00	za ++ rodiče Baluškovy, sestry Libuši a Annu, bratra Petra a živou rodinu	18. 4. 16:00	za ++ rodiče Olgu a Františka Brázdila, rodinu Petříkovou, Chlupatých a Ovesných
pá	Pátek po 2. neděli postní 16:00 <i>Pobožnost křížové cesty</i>	pá	VELKÝ PÁTEK
22. 3. 16:30	za + Jaroslava Olšanského	19. 4. 15:00	Velkopáteční Obřady
ne	3. neděle postní	so	BÍLÁ SOBOTA <i>Vigilie Zmrtvýchvstání Páně Adorace v Božím Hrobě od 8:30-15:30</i>
24. 3. 08:00	za ++ rodiče Smolkovy, Kubíkovy, Evu Paterovou, živou a + rodinu	20. 4. 16:00	za ++ Miloslava Mikesku, manželku, Oldřicha Samce a rodiče z obou stran
pá	Pátek po 3. neděli postní 16:00 <i>Pobožnost křížové cesty</i>	ne	SLAVNOST ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ <i>Velikonoční sbírka na kněžský seminář</i>
29. 3. 16:30	za + Václava Petra, živou a + rodinu	21. 4. 08:00	za ++ Vojtěcha Olšáka a rodiče z obou stran
ne	4. neděle postní <i>Laetare – neděle radosti</i> Přechod na letní čas	po	VELIKONOČNÍ PONDĚLÍ
31. 3. 08:00	za ++ Miloslava a Annu Jurečkovu a živou rodinu Jurečkovu	22. 4. 08:00	za ++ Jaroslavu Berkovou, manžela, rodiče a bratry
		ne	2. neděle velikonoční Božího Milosrdenství
		28. 4. 08:00	za živé a zemřelé členy Sboru dobrovolných hasičů Ostrava-Hrabová

UCTÍME OBĚTI VÁLKY

30.4. Tradiční pietní akt kladení věnců k uctění památky obětí druhé světové války se uskuteční v úterý 30. dubna 2019 od 15 hodin na místním hřbitově v Ostravě-Hrabové. K účasti zve Igor Trávníček, starosta městského obvodu Hrabová.

FILIPOJAKUBSKÁ NOC LETOS POPRVÉ I V HRABOVÉ

30.4. Vážení občané, zveme Vás na pálení čarodějnic, které se uskuteční 30. dubna v areálu u hřiště TJ SOKOL Hrabová. Pálení čarodějnic sice nemá u nás v Hrabové žádnou větší tradici, nicméně dobrovolní hasiči se s tím konečně rozhodli něco udělat. Letošní rok připravíme obří táborák a očekáváme, že rej čarodějnic se protáhne do dlouhých nočních hodin. Více informací brzy zveřejníme na našem webu <https://hasici.hrabova.net>.

Těší se na Vás Sbor dobrovolných hasičů Hrabová

Započne revitalizace Šídlovce

V tomto roce započne první etapa revitalizace Šídlovce ze tří plánovaných. Jedná se o obnovu a výsadbu stromů, keřů a zeleně na Šídlovci. Začne se ulicemi Viktora Huga, Příborská-náměstíčkem, Obchodní.

V minulém roce byla zpracována projektová dokumentace, která je průběžně projednávána členy pracovní skupiny zeleně. Do této pracovní skupiny, která byla pro tuto příležitost zřízena, se zapojili paní místostarostka, někteří členové spolku Zelená Hrabová a dva místní obyvatelé.

V březnu 2019 započne první kácení a bezpečnostní ořezy vytipovaných stromů, které jsou již ve velmi špatném stavu nebo jsou uschlé. Každý zásah do stromů a zeleně je detailně projednáván. Náhradní výsadba bude následovat.

Můžeme se těšit na upravenou veřejnou zeleň s následnou péčí, která přispěje ke krásnějšímu Šídlovci.

*Jana Batelková, Jana Václavíková
Pracovní skupina zeleně*

Úřad informuje

PŘEDNÁŠKA PRO SENIORY

Odbor sociální zdejšího úřadu srdečně zve všechny občany Hrabové starší 65 let na přednášku v rámci projektu na zvýšení bezpečnosti seniorů v dopravě „SENIOR BEZ NEHOD“, která se uskuteční ve středu 13. března 2019 od 16:00 hodin v jídelně místní základní školy. Edukativní přednáška proběhne formou divadelních scének spojených s odborným výkladem a audiovizuální prezentací. Tvářemi tohoto celostátního projektu a kampaně jsou herečka Jaroslava Obermaierová a herec a zpěvák Jiří Štědroň. Každý příchozí obdrží malý dárek a občerstvení.

Všichni hrabovští senioři jsou srdečně zváni.

Kontaktní osoba akce:
Mgr. Bollogová – tel.: 599 420 116, 725 996 475.

(úř)

ŽÁKOVSKÝ PLES PRO II. STUPEŇ SE NEKONAL

SRPŠ dává na vědomí, že se ples pro žáky 2. stupně ZŠ nekonal z důvodu nezájmu žáků. Zakoupená bohatá tombola byla po dohodě s prodejci a dárci vrácena, či přesunuta na další akce.

Za SRPŠ Dalibor Unucka

USKUTEČNÍ SE VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Vážení rodiče, dne 27. dubna se uskuteční „vítání občánků“. Vítání občánků je určeno pro rodiče s dítětem, které má od narození trvalý pobyt v městském obvodu Hrabová.

Pokud se chcete se svým dítětkem zúčastnit, přijďte se zaevidovat v úřední dny pondělí a středa v době 8-12 a 13-17 hodin s rodným listem dítěte a občanským průkazem matky ke Zdeňce Haunerové (1. patro, dveře č. 10), nebo v jiný den po telefonické domluvě na tel. č. 599 420 101 nebo e-mailu ZHaunerova@ostrava-hrabova.cz.

Poslední den pro zaevidování je středa 17. dubna 2019.

(úř)

Nabídka dlouhodobého pronájmu

bytu 2+1 na ulici Šídlovecká 20.
Byt je po rekonstrukci, volný od 1. 3.,

nájemné včetně služeb 10 940,-Kč,
kauce - jeden měsíční nájem.

Možnost trvalého pobytu,
preferuji mladou rodinu z Hrabové.

**Kontakt: 608 60 30 20,
možno jen SMS, odpovím.**

HRABOVŠTÍ OBČANÉ OSLAVÍ „ZLATOU SVATBU“

*Je to už 50 let,
co tito dva řekli si pár vět.
Už to bylo dáno,
řekli si své ano.
A jako růže snová
Zdenka Vašutová
vzala si jednoho snílka
Beuniera Mirka.*

*Přejeme Vám mnoho zdraví, štěstí, lásky,
z karambolů žádné vrásky.
Šťastných chvil a radostí,
toto přání je jen drobností,
od synů Milana se synem Pěťou
a Miroslava s manželkou Dagmar
se syny Martinem a Davidem.*

Naši jubilanti

kteří souhlasili se zveřejněním

Renata Holecová

Ing. Miroslav Vilgus

Jiřina Stiborová

Marie Očadlíková

Ludmila Mintělová

Všem jubilantům přejeme
hodně zdraví, štěstí
a osobní pohody.

Odešel velký Hrabovan, doktor Jaroslav Olšanský

Těm, kteří ho (ne)znali

V rozhovoru pro HL vyslovil vedle vyznání "Je to moje Hrabová" i pochyby, zda on je ještě její. Přesto byl v minulých desetiletích ve staré Hrabové asi málokdo, s kým by se neznal a kdo by ho neznal. Nebylo právě obvyklé bydlet v zahraničí a moci se svobodně vracet do vlasti. Nutně tím vybočoval z řady, byl více na očích. Jak sám zdůrazňoval, nebyl emigrant. Když se během roku 1968 seznámil s mladou Švýčarkou, po zhoršení politických poměrů mu StB dala jasně najevo: „My vám tu její výlety za vámi nebudeme trpět. Buď se vystěhujete, nebo to skončí.“ Paranoidní strach z infiltrace svobodným myšlením dnes nemusí být pro mnohé pochopitelný. Ultimativní požadavky na to, s kým a za jakých okolností se bude moci stýkat, se ho dotkly. Přístup režimu přispěl k rychlému rozhodnutí, na jehož konci bylo vystěhování za (tehdy už) manželkou.

Druhou půli života prožil ve svobodném světě. Od raného dětství se k tomu vážou i mé vzpomínky na něho, jako nositele informací. Samozřejmě těch, které nesmím nikde říkat „nebo nás všechny zavřou“. Jako malý kluk si vzpomínám, jak se mu po cestě letadlem do Československa záhadně ztratil kufr, aby se ještě záhadněji po pár dnech neporušený našel. Byl v podezření, že podvrací režim zakázanou literaturou. Což byla mimochodem pravda. Akorát měl dost rozumu, aby ji nevozil letadlem. Hrál s StB hru. Blufoval. Jako švýcarskému občanu se mu nakonec

nikdy neodvážili udělat štáru v autě. Přece jen nenašli dost kuráže nést riziko mezinárodní ostudy.

Knihy nebyly jedinou věcí, kterou do Československa vozil. Jako lékař měl přístup k u nás nedostupným lékům. Řada lidí ho žádala o pomoc. Jak mi kdysi vysvětloval, farmaceutický výzkum se soustřeďuje v USA, kde je na něho nejvíce prostředků. Asi po pěti letech se lék dostane do Švýcarska a se zpožděním 15 až 20 let do socialistického Československa.

V mých vzpomínkách zůstane až do konce zapsán jako vypravěč s fenomenální pamětí na historiky všeho druhu. Bylo málo témat, o nichž by nedokázal zapříst hovor. Žasnul jsem, kolik lidí potkal a s jakými detaily dokázal o svých setkáních hovořit. Snadno se seznamoval. Jeho dům, stejně jako on sám, býval otevřen mnoha Čechům z řad emigrantů nebo těm, jimž se podařilo vycestovat. Sám jsem byl svědkem, jak ve Švýcarsku vyrazil za českou kulturou. Mimoděk se s ním vrátilo domů asi deset Čechů, protagonistů představení, kterým nabídl večerní pohoštění. Podpora všeho českého byla tak nějak samozřejmá. Ať už se jednalo o hlavní podíl na organizaci švýcarského turné českého Foersterova pěveckého sboru nebo o aktivní účast v krajanských spolcích, do jejichž časopisů také přispíval. Když se v roce 2001 při příležitosti oficiální státní návštěvy Švýcarska sešel Václav Havel s prezidentem Moritzem Leuenbergem, byl jako zástupce krajanů přizván ke společnému obědu. Cítil se jistě hrdý, přesto se tím nikdy nechlubil. Pochybuji, že o této poctě ví mnoho lidí mimo úzký rodinný okruh a přátel.

Jako světoběžník někdy nerozuměl provinciálnosti. Na sklonku života řešil, jak naložit se svou obsáhlou knihovnou. Jedné ostravské veřejné instituci nabídl darem kompletní edici Tigridova časopisu Svědectví, vydávaném v jeho francouzského exilu. Nepochodil. Škoda. Není v republice mnoho zařízení, které by mohly z jednoho místa takovou sbírku veřejnosti nabídnout. Ostrava ji nechtěla.

Po odchodu do důchodu se oddal své celoživotní vášni, české historii 20. století. Zejména období, které se ho v průběhu života vnitřně dotkly. Poválečný vývoj, nástup totalitního režimu a jeho zločiny, hluboké znalosti měl o složitých

českoněmeckých vztazích. Neraď podléhal černobílému myšlení. Že se dá na věci dívat i jinými očima ho učila za války na gymnáziu teta, řádová sestra Veneranda. Když měl tendenci rebelovat při výuce němčiny, usadila ho: „Jarku, nemíchej jazyk a režim. Jak dlouho režim vydrží, to nevíme. Jazyk, ten vydrží. Je to jazyk evropského významu ... Pan Hitler jej ani moc neovládá.“ (J. Olšanský, Jak jsem je znal ...) Tento argument pochopil. Jak se mi přiznal, z jazykové výbavy, kterou ho obdařila, čerpal po celý zbytek života. Vzhledem ke znalosti domácí i zahraniční odborné literatury dokázal dávné křivdy nahlížet z širší perspektivy. Oba národy vnímal z odstupu, který jakoby korespondoval s jeho odstupem geografickým. Své názory si tříbil v mnoha osobních diskuzích s předními českými odborníky na dané téma. Často se v Ostravě setkával s Bořivojem Čelovským, autorem knihy Mnichovský syndrom, jezdíval za Robertem Kvačkem, Vilémem Prečanem. Na závěr zakotvil při Masarykově ústavu Akademie věd v Praze, který hojně navštěvoval, byl zván na konferenci, aktivně podporoval členy při cestách do Švýcarska. Zkrátka, našel zde spřízněné duše. Jak se mi kdysi svěřil: „Vlastně jsem chtěl historii a filozofii studovat vždy, jenom na tehdy s tím spojený marxismus – leninismus bych neměl žaludek“. Ryze pragmaticky se rozhodl pro medicínu, tam politika nemohla.

Měl jsem tu čest s ním prožít ne jednu chvíli, vzpomínek se hrne do myslí mnoho. Dovolím si připojit ještě jednu osobní, nejčerstvější. V den posledního rozloučení ho provázela modrá obloha bez mráčku, nízkou položenou zimní Slunce se sotva vylouplo nad obzor krytý budovami v okolí. Nemělo sílu vykouzlit za konturami postav stíny. Nevím, zda si přítomní všimli. Když kněz začal pronášet svá slova, papsky se přece jen prodraly skrz ranní opar a jasně ozářily místo jeho posledního odpočinku. Jak symbolické.

Ivo Šupčík, kronikář Hrabové, synovec Jaroslava Olšanského

Foto: HL-Petr Žížka / Listopad 2017 a poslední návštěva Jaroslava Olšanského v Hrabové, kdy se sešel v hospůdce Na Ščuším.

Hrabované plesali v Hrabůvce

Jak je už několik let zvykem, obecní ples se uskutečnil v prostorách kulturního domu K-Trio v Hrabůvce. Zábavu otevřel tradičně starosta Igor Trávníček, který účastníky ubezpečil, že se dočkáme, kdy si zatančíme na obecním plese přímo v Hrabové. „Asi to nebude na tom příštím plese, ale za dva roky by to být mohlo,“ komentoval starosta Trávníček známý fakt, že postupným upadáním až současným zánikem hostince U Lípy skončily obecní plesy v obci.

Se svým vystoupením se předvedly mažoretky, které si říkají Andrianky, protože oficiální název jejich skupiny je Andriana. Jejich vedoucí Šárka Kolébalová a Žaneta Balco připravily číslo speciálně pro tuto příležitost.

K tanci a poslechu hrála kapela Rafael music band, která předvedla i nečekanou vložku v podobě hry na dudy. Své oblíbené číslo si připravili Bolatičtí břicháči, kteří tentokrát nastudovali zpěvy a tance z muzikálu Mamma Mia. Vše moderoval jako obvykle Miroslav Houžvička.

Pořadatelé prostřednictvím Hrabovských listů děkují všem sponzorům, kteří přispěli k zajištění bohaté tomboly.

(pž)

Foto: Ilona a Libor Hromádkovi

Výlet za předjarní lyžovačkou

Už typicky jarní lyžovačka čekala na rodiče s dětmi, kteří se v polovině února vydali na autobusový zájezd na Červenohorské sedlo. Komise pro děti a mládež připravila další z výletů na lyže. Tentokrát do Jeseníků, kde si lyžaři a jejich rodiče mohli vybrat z několika sjezdovek podle náročnosti. Z reakcí účastníků bylo poznat, že výlet byl skvělý, lyžaři si vychutnali letošní první už skutečně teplé paprsky slunce a domů přijeli vysportovaní, trochu opálení a příjemně unavení.

Další akce pro děti a rodiče, včetně ještě jedné lyžovačky (pokud vydrží sníh) se chystají v březnu a v dalších měsících.

Text a foto: HL - Petr Žižka

Hudba zněla kostelíkem

Již tradiční novoroční koncert se konal v neděli 13. ledna v kostele svaté Kateřiny Alexandrijské. Hudebníci komorního orchestru Lidové konzervatoře Ostrava a posluchači houslového a pěveckého oddělení téže školy zahráli a zazpívali skladby předních českých i zahraničních skladatelů. Zájem o koncert byl opět velký, takže se dá očekávat, že další podobné pořady, které připravuje kulturní komise, budou následovat.

Text a foto: HL – Petr Žižka

Titul „Zlatý Ámos“ Moravskoslezského kraje putuje do Hrabové

Zlatý Ámos je anketa o nejoblíbenějšího učitele České republiky. O vítězi rozhoduje porota. Žáci přihlašují svého oblíbeného učitele, přihláška musí obsahovat stručnou charakteristiku kandidáta, popis společně prožité příhody a podpisy sta osob.

Dne 21. 2. 2019 proběhlo regionální kolo, ve kterém žáci před porotou obhajovali navrženého učitele. Za Hrabovou se účastnila třídní učitelka 5.B, Karin Kaňovská. A protože vše dopadlo úspěšně, p. uč. Kaňovská postoupila do semifinále ankety Zlatý Ámos, které se uskuteční 6. 3. 2019 v Praze. Po semifinále čeká p. učitelku přijetí na Pražském hradě u pana prezidenta.

Srdečně blahopřejeme a držíme palce.

(www.zshrabova.cz)

ZŠ Ostrava - Hrabová,
Paskovská 46,
příspěvková organizace

ZÁPIS do 1. třídy

2. a 3. dubna 2019 od 13:00 do 17:00 hodin
pro děti narozené od 1.zář 2012 do 31.srpna 2013

Vezměte s sebou: rodný list dítěte a občanský průkaz zákonného zástupce dítěte, cizinci cestovní pas s vyznačeným režimem pobytu

ZŠ Ostrava - Hrabová, Paskovská 46, příspěvková organizace
IČO: 70989061 tel.: 599 507 121
e-mail: info@zshrabova.cz <http://www.zshrabova.cz>

Senioři si užili divadlo

Kulturní komise již tradičně zařídila zájezd pro hrabovské seniory na muzikál Kiss me Kate (Kačenko, pus) s Tomášem Savkou v hlavní roli. Autobusová doprava byla zajištěna s výstupem i nástupem zpět před divadlem, což přítomní velmi oceňovali. Bezmála tříhodinový program nadchl a když herci doplnili scénář o ostravský dialekt, tak diváci vestoje s úsměvem na rtech svým potleskem vyjádřili spokojenost.

Doprava našich seniorů se zastávkami v různých částech Hrabové byla třešničkou na dortu.

*Za Kulturní komisi
Miroslav Houžvička*

AKTIVACE SENIOR LINKY POMOHLA SENIORCE

Aktivací Senior linky přivolala 2. února 2019 v noci sedmdesátiletá seniorka strážníky městské policie do Ostravy-Hrabové. Hlídce si na místě postěžovala na silnou bolest zad, kdy se nemohla téměř pohnout. Na místo byla proto přivolána zdravotnická služba, která si ženu převzala k dalšímu ošetření. Do příjezdu zdravotníků setrvali strážníci s paní na místě a kontrolovali, zda nedochází ke změně jejího zdravotního stavu.

SENIOR LINKA JE STÁLE ŽÁDANĚJŠÍ

Tato ojedinělá bezplatná služba občanům je z velké části zabezpečována strážníky a pracovníky Městské policie Ostrava. Díky podpoře města, městských odvodů a Ministerstva vnitra ČR je služba stále dostupnější. Senior linka je určena nejen osaměle žijícím seniorům, ale také osobám se zdravotním handicapem.

Tito lidé se mnohdy stávají obětmi trestné činnosti a to i ve svých vlastních domovech. K nezákonnému obohacení se totiž pachatelé nezdráhají využít lsti nebo dokonce násilí. Častá je například snaha vniknout do bytů či domovů seniorů pod záminkou oprav nebo kontrol, ale výjimkou nejsou ani případy, kdy se pachatelé vydávají za falešné příbuzné či přátele.

Městská policie Ostrava

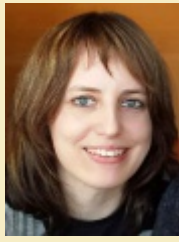
Veřejné cvičení v parku před úřadem

Komise pro děti a mládež si pro letošní rok připravila novinku, veřejné „cvičení s rehabilitační sestrou“ pro rodiče a děti (a další zájemce) v parku před úřadem. Cvičit se bude pravidelně ve středy: 15.5., 22.5., 29.5., 5.6., 12.6., 19.6., 26.6. vždy od 16:30 do 17:30 hod.

(ro)

Pohled na Hrabovou jako na rybníkářskou ves

Rádi bychom Vám přiblížili obec Hrabovou z doby, kdy oplývala rybníkářskou soustavou. Byla zcela jistě jiná, než je nyní.

Grabowa (dnes Hrabová) byla dříve poseta stromy habry. Její obyvatelé byli převážně zemědělci a rybníkáři. Velké množství panských a menších, obecních rybníků, se táhlo od Paskova přes Hrabovou až do Hrabůvky. Zakladatelem místních rybníků byl Jan Dubravius (1541–1553). Velké panské rybníky na zdejším území vznikaly do poloviny 16. století.

Byly zde rozsáhlé rybníky jako Šídlovec, Bezďák, Krašický (starý a nový), Šajar, Starý Hurt, Nový Hurt, Prostředník či Pilík.

Dnešní Hrabová byla kdysi chloubou z hlediska rybníkářství. Můžeme si jen představit, jaké to v obci tehdy bylo, když všude poletovalo vodní ptactvo, z hrází rybníků byli vidět skákající kapři,

v rákosinách švitořily pěnice či nad vodní hladinou poletovala šídla s vážkami.

V dnešní době se bohužel potýkáme s problematikou sucha. Vody je málo. Nedostatečné zásoby podzemních vod způsobují vysychání plodin. Proměnlivost podnebí není vhodná pro růst mělce kořených stromů. Tam, kde dříve byly remízky a malá políčka, jsou dnes velké lány s řepkou. Voda se nemá kde zdržet. Jaké by to asi bylo, kdyby Hrabová některé rybníky z dob minulých uchovala a díky nim bychom zde měli i jiné klima? Hrabová však bohužel o téměř všechny své rybníky přišla.

Třicetiletá válka totiž byla ranou pro rybníční hospodářství. Většina rybníků byla odsouzena k zániku v následujících staletích, bohužel i ty v Hrabové.

Změny odstartovaly tzv. letněním. Dělo se tomu v 19. století. Jednalo se o vypouštění rybníků proto, aby se na jejich dnech mohly jeden rok pěstovat zemědělské plodiny. Došlo ke zvýšení rybníčního dna o různé minerály a vitamíny, zvýšila se tak produkce ryb.

Bohužel tento trend sílil a přidala se také industrializace regionu. Hrabová jako venkovská zemědě-

ská obec se proměnila v obec příměstskou. Tehdejší obyvatelé se začali více zabývat lépe placeným povoznictvím než tradičnímu chovu ryb. Ve dvacátých letech 20. století tak došlo k definitivnímu zániku hrabovských rybníků a k jejich přeměně na zemědělskou půdu.

Velká škoda, že alespoň jeden rybník nezůstal v centru Hrabové, který by se stal chloubou a my bychom na něj byli patřičně pyšní, že zde máme kousek historie do dnešních dnů. Obecní rybník například hned vedle hrabovského kostela či místního úřadu by byl jistě poetický. Uchovejme si alespoň rybníky Pilíky, které jsou jako jediné stále na území Hrabové.

Budoucnost vidíme ve vytváření nových rybníků a mokřad, které mají jistě velký smysl i vzhledem k tomu, že problematika sucha se bude muset v následujících letech koncepčně řešit. Vážme si přírody a neberme ji jako samozřejmost. Starejme se o ni, jediné tak ji uchováme i pro další generace.

*Jana Václavíková, Jana Batelková,
Zelená Hrabová, z.s.*

Mapa Hrabové z roku 1809, kterou naleznete v archivu Města Ostravy. Na ní můžete najít rybníky, jejichž názvy často přežily až do dnešní doby v názvech hrabovských ulic. Na mapě uvedené rybníky: Bezďák, Bocan, Hurtiček, Janošek, Krašický, Kratošek, Nadstodůlek, Nadýmač, Nový Hurt, Pilík, Prostředník, Řesitko, Starý Hurt, Šajar, Šídlovec a Výplavník.

Knihovna podporuje i své budoucí čtenáře

Vážení a milí čtenáři, s příchodem jara Vás opět zdravím a dovolím si Vás informovat o dění v knihovně. Knihovna města Ostravy (KMO) se

v roce 2018 zapojila do projektu S knížkou do života. Jedná se o českou variantu mezinárodního projektu na podporu čtenářství Bookstart, který ve světě napříč kontinenty probíhá už více než čtvrt století. Cílem projektu je podpořit čtenářskou gramotnost, rozvoj verbálních schopností dětí a zlepšit vztah ke knize a čtení u nejmladší generace, vše v duchu myšlenky, že číst dětem a s dětmi je možné a prospěšné od jejich nejútlejšího věku. KMO v pilotním ročníku realizovala projekt v Petřkovících, Michálkovicích, Proskovicích, ve Staré Bělé a v Krásném Poli.

Letos může díky finanční podpoře statutárního města Ostravy projekt rozšířit, a proto připravila pro všechny děti narozené v roce 2019, s trvalým bydlištěm v Ostravě, milou pozornost. Tou je sada materiálů, zahrnující mimo jiné leporelo s lidovými říkadly a krásnými ilustracemi Markéty Vydrové, průvodce prvním rokem společného čtení, poukaz na stažení audioknihy a dárkový poukaz, na základě kterého bude nově narozeným dětem

vystaven speciální čtenářský průkaz do knihovny zdarma. **Rodiče nových občanů městského obvodu Hrabová si mohou sadu vyzvednout v hrabovské pobočce KMO na ulici Paskovská 31 v rámci půjčovni doby.** Stačí doložit rok narození (2019) a trvalé bydliště dítěte (Ostrava). Obdržení dárkové sady neznamená povinnost bezprostředně přihlásit dítě jako čtenáře knihovny. Na stránkách www.skizkoudozivota.cz

a www.kmo.cz lze získat více informací a pravidla projektu.

V lednu byla vyhodnocena čtenářská soutěž pro děti a mládež Lovci perel, které se loni zúčastnilo celkem 14 dětí. Výherkyní roku 2018 se stala Barča Rožnovská, které tímto gratuluji. Získala hezkou knihu, kterou si mohla vybrat hned z několika titulů.

Ve středu 30. ledna se v knihovně konala cestopisná beseda s Petrem Žižkou s názvem Svět plný barev. Přestože už samotný název i exotická fotografie na letá-

ku, který byl umístěn na webových stránkách Knihovny města Ostravy i na hrabovském facebooku, vypadal velice lákavě, hojná účast na podvečerní besedě, která čítala 30 lidí, mne i pana Žižku mile překvapila. Všem, na které se tentokrát nedostalo místo k sezení, se kterým by byli úplně spokojeni, se omlouváme. Vzhledem k omezené kapacitě knihovny jsme téměř až do konce mírně improvizovali s prostorem a usazováním hostů, dobrou zprávou však je, že pro příště již máme naplánovaný mnohem propracovanější zasedací pořádek a umístění promítacího plátna tak, aby viděli opravdu všichni. No a jaká byla samotná beseda? Poutavá, skvělá, zábavná, spontánní, příjemná a plná barev - tak, jak bylo slíbeno. Jak uvedl sám pan Žižka, jednalo se tentokrát o „ochutnávku“ všech zemí, o kterých by někdy do budoucna mohlo být další samostatné povídání. Hosté měli možnost nahlédnout prostřednictvím fotografií například do Keni, Zanzibaru, Venezuely či Izraele a k tomu si poslechnout poutavé cestopisné vyprávění.

Krásné jarní měsíce přeje

*Martina Šalati,
knihovnice*

*Foto: Ilona a Libor Hromádkovi
a archiv knihovny*

Život obce objektivem Ilony a Libora Hromádkových

12.1. Někteří „malí králové“ si tříkrálové koledování náležitě užili ... :))

31.1. Křest „Ostravského kalendáře 2018“, kde najdete i naši Hrabovjanku a pietní altár na místním hřbitově k 30. výročí od úmrtí Jaromíra Šavrdy, významného novináře, spisovatele a signatáře Charty 77.

5.2. Vrbový altánek pod sněhovou peřinou, hopsající ptáci kolem krmítek a k tomu pořádná dávka slunečních paprsků, to je kouzelná zimní procházka Hrabovjankou...

19.1. Víte, že Hrdlička zahradní se při lednovém sčítání ptáků na krmítkách umístila na Ostravsku na šestém místě? S průměrem 4,4 na hejno. Do našeho krmítka se jich slétá 12...

22.1. Labuť velká. Jedna z těch, které přezimovaly u nás pod mostem, na řece Ostravici.

8.2. Po úsměvném vystoupení na hrabovském obecním plese, s repertoárem skupiny ABBA, nám s radostí zapíjovali Bobři - BŮlatičti BŘicháci.

Zánik (snad jen dočasný) hostince U Lípy

Jako dokořán otevřená tlama obřího hladového veleještěra. Pohled do nitra obludy. Něco takového asi uzřel biblický Jonáš, než jej spolkla velryba. Přesně tak na mne působí záběr jeviště bývalého divadla, dříve slavné hospody U Lípy. Hlavní zeď budovy už schroustaly bagry a proto pohled na pódium je zcela unikátní – do hlubin divadelní scény lze nahlédnout přímo z ulice...

Dlouho se však ani tento neobvyklý pohled na torzo hospody nezachoval. Ve chvíli, kdy vznikají tyto řádky, už nezůstaly ani zdi, ani jeviště, dokonce už i hromady cihel jsou pryč. Naopak teď to vypadá, jako kdyby zde probíhal důkladný archeologický průzkum, stavbaři jdou hluboko pod zem.

O historii ryze venkovské hospody U Lípy bylo v poslední době sepsáno mnoho. V rámci tohoto fejetonu, snad nikoho neurazí tyto tři ryze osobní vzpomínky:

Vzpomínka první:

Někdy v polovině devadesátých let zavítal do Ostravy můj tehdejší kolega, významný komentátor, Martin Komárek. Nabídl jsem mu, aby přespal u mne doma a on nabídku přijal s tím, že by rád navštívil nějakou typickou ostravskou hospodu, tedy hornickou harendu – něco z dob Maryčky Magdonové. Těch hornických v okolí moc nemáme, tož jsem mu nabídl jednu ryze vesnickou, kterou jakožto Pražák jistě nikdy nezažil. Řeknu vám, Lípou byl uchvácen, dalo by se říci, že přímo šokován. Když

jsme na tabuli viděli křídou napsané ceny „panáků“ a u tehdy v Praze tuze oblíbené Ballantinky byla cena pouhých 25 korun, rozhodl Martin jasně: „Za tyto ceny bude dnešek v rytmu Ballantines.“ Když paní výčepní přinášela asi čtvrtou rundu, decentně, asi tak, že se zachvěly i ty žluté záclony na oknech až z nich vypadly mrtvé mouchy, zašeptala: „Ale chlapi, to

s rumem. Kdo si vzal pivo, udělal chybu... To jsme ale netušili, že jakmile se zvedne opona, vyvalí se do sálu ještě větší mráz, který opona držela v útrobách jeviště. „Tady je ale zima,“ zazněla úvodní replika herce, který seděl ve svetru se sobem a hrál hosta hostince někde v Norsku. „Tady taky,“ zvolal někdo z diváků... Takto bezprostřední bývaly divadelní kusy

je drahé pít, máte na to?“ A tak možná zrovna tam, v té době budoucí pan poslanec (dnes už zase bývalý) pochopil, jak různě lze nahlížet na svět - třeba na cenu panáku whisky v Praze a na venkově.

Vzpomínka druhá:

To divadelní představení na prknech divadla hostince U Lípy bylo vybráno dokonale: byla to hra z prostředí Norska a bylo to někdy v době krutých mrazů. V sále zima jako v Rusku, teda pardon – jako v Norsku, naštěstí si hosté mohli brát do sálu vše, tedy včetně čaje

v tomto vesnickém divadle. Pamatuji si, že o přestávce jsem odběhl domů zapnout domácí saunu, do které jsme se po představení šli rozehrát.

Vzpomínka třetí:

Tento příběh se odehrál naopak v parném létě. Zašel jsem si na jedno pivo, které tady mimochodem vždy bývalo excelentní, s tím, že si ho vypiju „na zahrádce“. Po chvíli mi vytoužený půllitr přinášel kdosi, kdo ani v nejmenším nevypadal jako hostinský. Lehce vrávoral, pivo mi vycmrndal. Viděl zděšení v mých očích, takže situaci vysvětlil: „Jsem tu jen jako záskok. Výčepní jel pro fernet do Makra. Já to za něj na chvíli vzal.“ A pak dodal větu, kterou mne ve svém stavu opravdu uklidnil: „Já jsem pokrývač, pracuju na střeše. Tak jsem na chvíli slanil do výčepu...“ Toto jsou jen tři vzpomínky na „Lípu“. Vzpomínky ryze osobní, nicméně doufám, že je nikdo nebude osobně brát. Já osobně se těším na novou hospodu. Jsem optimista, věřím, že ji nový majitel zase postaví a dočkáme se hezkého, novotou vonícího, hostince U Lípy.

Petr Žižka
Foto: autor

Exkurz do Hrabové v době před rokem 1989

Dříve samostatná obec byla v předchozím období jako svébytný subjekt vymazána

V letošním roce si připomínáme třicet let od události v listopadu roku 1989. Stejně jako v loňském roce, kdy si lidé připomínali sto let Československa, i letos jsme požádali Antonína Barcucha, aby nás tímto výročím „provedl“ v souvislosti s naší obcí. Tentokrát se tedy pan Barcuch věnuje tomu, jak Hrabová vypadala v době před rokem 1989.

Od listopadového převratu roku 1989 uplynulo již dlouhých 30 let. Samotný listopad 1989 znamenal zásadní přelom v republice a samozřejmě též

i v Hrabové a od té doby prošla obec pozoruhodným vývojem. I když se to tak na první pohled nemusí vždy jevit. Zde je užitečné porovnat předlistopadovou Hrabovou s Hrabovou nyníjší. Do očí bijící je především fakt, že v předchozím období byla tato kdysi samostatná obec téměř vymazána jako svébytný subjekt. Její existence v rámci komunistického správního uspořádání znamenala zařazení do ostravského obvodu Ostrava 3, dříve Ostrava-Zábřeh. Činnost několika tzv. občanských výborů působících na jejím území neměla zásadní význam. Dokladem pokračujícího přezíravého přístupu městských orgánů k Hrabové byla i snaha o zřízení skládky domovního odpadu v oblasti bývalých rybníků Starý Hurt, Nový Hurt a Šajar. Smetišťe figurovalo v platném územním plánu, mělo ukládat odpad z několika okresů (!). Jeho zřízení by mělo pro hrabovské občany nedozírné následky. Díky úsilí místní občanské iniciativy vznikla protestní petice a vybudování odpadiště se podařilo zabránit. Rada města Ostravy v září 1990 původní záměr přehodnotila a skládka nakonec v Hrabové nevznikla.

V Hrabové docházelo k neustálému postupnému úbytku úrodné zemědělské půdy. Její zmenšování bylo důsledkem průmyslové činnosti. V roce 1961 se začal stavět Důl Paskov, v roce 1967 začala těžba. Důl sice neležel přímo na katastru obce, ale jeho negativní vlivy zde zasahovaly (kalové hospodářství, odvaly). V roce 1964 přišly Vítkovické železárny se záměrem zřídit

na území Hrabové haldové hospodářství. Pro tuhý odpor Hrabovských začala být halda vršena až v roce 1968. Zaujímal plochu 19 ha na levém břehu Ostravice v úseku od ulice Mostní až ke starému splavu. Téměř zcela byl vykácen lužní les, který se táhl podél toku řeky Ostravice.

V průběhu let 1955–1989 došlo k zásadnímu zhoršení životního prostředí. Emise spalin z lokálních topenišť 520 rodinných domků spolu s exhalacemi velkých průmyslových podniků a výtopny na Šídlovci vytvářely zejména v zimních měsících v Hrabové nedýchatelnou atmosféru.

Ve srovnání s meziválečným obdobím v Hrabové stagnovala občanská a bytová výstavba, zhoršoval se stav bytového fondu. Nejen že nepokračovala výstavba technické infrastruktury, ale nebylo investováno ani do její nezbytné údržby. Neuváženým krokem bylo zrušení tramvajové linky do Hrabové-Ščučí v souvislosti se stavbou nové Místecké ulice v roce 1974. V roce 1962 bylo rozhodnuto na území obce Hrabová perspektivně uvažovat se stavbou gigantického areálu komunálního průmyslu a služeb.

Tento záměr byl v následujících letech přehodnocován. Jeho důsledky pro Hrabovou však byly tragické, neboť znamenaly stavební uzávěru pro část obce.

Symbolickým začátkem nové éry se stala návštěva československého prezidenta Václava Havla, který navštívil Ostravu 3. ledna 1990 a zastavil se na hřbitově v Hrabové, aby uctil památku novináře, spisovatele a signatáře Charty 77 Jaromíra Šavrdy. V nových poměrech se občané Hrabové v dotazníkovém šetření velkou většinou vyslovili pro její existenci jako samostatného městského obvodu v rámci Ostravy. Volby do zastupitelstev obcí a měst proběhly 23.–24. listopadu 1990. V Hrabové bylo zvoleno patnáctičlenné zastupitelstvo s převahou nezávislých občanských kandidátů. Zřízení městského obvodu Hrabová bylo přelomovou událostí, která pozitivně ovlivnila životy hrabovských občanů. Hrabované znovu získali možnost ovlivňovat rozvoj místa, jež tvořila jejich domov a ke kterému měli povětšinou hluboký vztah.

*Antonín Barcuch,
archivář města Ostravy*

Fotografie z návštěvy československého prezidenta Václava Havla na hrabovském hřbitově 3. ledna 1990
Fotografie z archívu města Ostravy

Haldy 2

V minulém čísle Hrabovských listů jsme načali vyprávění ze sedmdesátých let, z pera doktora Bohumila Gureckého, lékaře a dlouholetého primáře zubního oddělení Vítkovické nemocnice, který se narodil v roce 1900. Redakce děkuje za poskytnutí těchto vzpomínek Věře Marešové, jeho dceři.

Nyní v tomto vyprávění o ostravských haldách pokračujeme.

Když byly haldy menší, byly po obou jejich stranách pole a louky. Pole bylo obdělávané a pásly se zde kozy a krávy. Byla to pěkná idyla. Jednou za teplého říjnového dne nechal se zlákat touto poetickou náladou jeden staříček a procházel se pod haldou slunečním odpolednem po prázdných polích a pískal na fujařku, jako někde na Valašsku. Také děti měly haldu rády. Kromě kopané, hrály si zde na schovávanou, nebo sjížděly v sypkém svahu pod mlýnem po zadku dolů, že vypadaly jako kominíci, to jim navadilo. Však to maminky vypraly. Doufejme, že občas i prutem.

Pod haldou k jejímu okraji vyváželi lidé smetí. Soused si koupil koně, aby si přivydělal povoznictvím. Uhladil si rumovisko a branami upravil táta pole, které osil obilím a osázel bramborami. Ale musel tuto rekultivaci draze zaplatit. Kůň si přeřezal na noze žíly, když stoupl na skleněné střepey a koně bylo nutno porazit. Dnes už se nevyhřívají v zimě brenpartáci a patří už minulosti zjevy, že chladem praskl bonbon uvnitř dosud žhavý a vylil se jeho obsah na spícího, ale hřejícího se tuláka a ten pak pobíhal jako žhavá pochodeň po haldě, až klesnul a uhořel. Jak popisuje Martínek. Ale dosud se občas stane, že někdo kráčí po vychlazeném pevném povrchu strusky a najednou se

propadne do žhavého obsahu až po kolena. Proto ty výstražné tabulky a proto i hlídač, který vyhání každého pryč. Ten má budku při vchodu vjezdu vlaku na haldu. Dále už nikdo nehlídá. Sběrači koksů, uhlí a dříví, cihel atd. nejsou rušeni. Každý na svou zodpovědnost a riziko. Nasbírat není těžko, ale dopravit domů, po terénu bez cesty, přes pole, nebo i s haldy dolů. Je možno jen vítat, že sběrači zachraňují na haldách určité národohospodářské hodnoty. Je jen nutné dbát, aby nebyly zaplacené úrazem, škodou na zdraví.

Za války pracovali na haldě trestanci, kteří byli ubytováni v táboře na pravém kunčickém břehu Ostravice. Též po válce zde pracovali trestanci a bydleli v baráčkách na haldě. Halda v Petřkovicích u dolu Lidice, dříve Masaryk II a předtím jáma Oskar, byla celkem malá do roku 1948. Od té doby začala rychle růst. Za okupace pracovali zde sovětští zajatci. Při náletu v r. 1944 naházeli sem Američané mnoho bomb. Do lesů na Lhotku, na břehy Odry, na haldy. Zahynulo zde mnoho lidí a též někteří zajatci. Krátery po bombách jsou zde dosud vidět. Hlušina se zde vyváží i z dolu Urx v Petřkovicích /dříve Masaryk I a předtím Anselm/. Zasypala celé údolí a celé pole mezi šachtou Lidice, až po finské domky ve Lhotce, kde bylo zbouráno 6 domků, ježto byly ohroženy sesuvem půdy i haldy. Před čtyřmi lety sesula se halda na kluzkém podkladu na svahu a zavalila silnici pod haldou z Petřkovic do Lhotky. Byla vybudována nová silnice na břehu Odry a haldy byli nuceni sypat proto směrem nahoru do lesa a na finské domky.

Na haldě sbírají lidé dřevo a uhlí. Jeden čas si

důl vydržoval své sběrače, ale nevyplácelo se to. Proto bylo opět povoleno lidem vybírat cenné součásti. Uhlí se vybírá buďto u transportéru z gumového pásu, na válkách, nebo v místě pod náspem. Zde je nebezpečí úrazu značné. Občas se pás na chvíli zastaví a tu čekající sběrači rychle přiskočí a vybírají uhlí. Jakmile se pás začne pohybovat musejí rychle odejít stranou, neboť padají i balvany různé velikosti. Jeden sběrač vyprávěl, jak nestačil rychle odběhnout a tu vidí, jak kámen jako mísa po hraně se na něho kutálí rostoucí rychlostí. Proto se rozkročil a kámen mu proletěl mezi nohama. Rovněž dřevo z výdřevy se zde sbírá. Odhazuje se stranou a pak dolů. Po nasbírání na hromadu odváží si je nákladními auty domů, nebo odvážejí ihned do finských domků. Též železa se zde dost zasype. Jsou to různá litá kola, válce transportérů, vrtné tyče, železné plotny, součásti důlní tratě.

Největší problém je dostat nasbírané uhlí dolů. V pytlích drátem zavázaných se spouští po uhlazeném chodníku, nebo na saních z kousku gumového vyřazeného transportéru se spouští pomalu před sebou dolů. Ne za sebou, protože "sáně" s pytlí mohou vratce stojícího snadno porazit a způsobit úraz. Též kámen na stavbu rodinných domků zde vybírají a odvážejí nákladními auty. Toho času se reguluje dole řeka Odry. Do starého řečiště bude možné navážet velkými auty velké množství haldoviny. Bude to snadné dolů, teď se vozí od šachty nahoru.

Bohumil Gurecký

P. S.: Redakce zachovala autentičnost textu.

Foto: Archiv města Ostravy

Nečekaně odešel Petr Novák, předseda našeho Sokola

V mladém věku zemřel respektovaný předseda místní TJ SOKOL Hrabová a dříve také zastupitel naší obce Petr Novák. Bylo mu 47 let.

Narodil se 3.5. 1971 rodičům Marii a Jindřichovi jako jedno z dvojčat. Petr i jeho bratr Pavel společně navštěvovali místní hrabovskou základní školu. Petr pak pokračoval na střední škole v Ostravě-Kunčicích, po které nastoupil jako elektromechanik rozvodných zařízení do Nové Huti Klementa Gottwalda. Povinnou vojenskou základní službu absolvoval v Rokycanech a ukončil ji s vojenskou hodností rotného.

V roce 1998 se oženil s Renátou rozenou Hochmajerovou a v roce 2001 se jim narodila dcera Petra, o které často říkával "moje největší štěstí v životě".

Petr se hodně angažoval ve veřejném životě a v letech 2014 i 2018 dokonce uspěl ve volbách do zastupitelstev obcí. Lidé mu důvěřovali, nesmírně si ho vážili a oceňovali ho za jeho upřímnost, starostlivost a obětavost. Disponoval dobrými organizačními schopnostmi a v pravou chvíli byl tam, kde se něco navrhovalo, plánovalo a rodilo. Všem vždy pomáhal,

radil, nebo byl jen nezaujatým posluchačem, když bylo potřeba.

***Budeš nám chybět, Petře.
Nikdy na tebe nezapomeneme...***

Radomír Orkáč

O mimořádné oblíbenosti Petra Nováka svědčila i vzpomínková pietní akce, která se odehrála na místním sokole. Rozloučit se přišly stovky hrabovských občanů a jeho přátel. Pietní místo se brzy zaplnilo množstvím svíček.

Foto: HL-Petr Žižka

